

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi luottolaitostoiminnasta annetun lain ja muiden luottolaitostoimintaan liittyvien lakien muuttamisesta sekä väliaikaisesta poikkeuksesta luottolaitostoinnasta annettuun lakiin

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi eräitä luottolaitostoiminnasta annetun lain, liikepankkilain, säästöpankkilain ja säästöpankin muuttamisesta osakeyhtiömuotoiseksi pankiksi annetun lain säästöpankkien keskusrahalaistosta koskevia säännöksiä siten että, myös säästöpankkiosakeyhtiö voisi toimia säästöpankkien keskusrahalaistoksena. Mainituissa laeissa olevia säästöpankkien keskusrahalaistosta koskevia voimassa olevia säännöksiä voidaan soveltaa vain keskusrahalaistoksena toimivaan liikepankkiin. Muutostarve on tullut ajankohtaiseksi sen johdosta, että säästöpankkien keskusrahalaistoksena ja liikepankkina toimivan Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankin, SKOP:n yhtiökokous on 13 päivänä kesäkuuta 1995 tehnyt valtioneuvoston ja valtion vakuusrahaston edellyttämällä tavalla periaatepäätöksen pankin muuttamiseksi omaisuudenhoitoyhtiöksi. Tämän johdosta säästöpankit ovat valinneet Aktia Säästöpankki Oy-nimisen säästöpankkiosakeyhtiön maan kaikkien säästöpankkien uudeksi keskusrahalaistokseksi.

Jotta säästöpankkien keskusrahalaistospalvelujen uudelleen järjestelyt voitaisiin toteuttaa, ehdotetaan säännökset muutettaviksi siten, että niitä voidaan soveltaa myös säästöpankkien keskusrahalaistoksena toimivaan säästöpankkiosakeyhtiöön. Säännökset koskevat talletuspankkien kassavarantoa, säästöpankkien keskusrahalaistoksena toimivan

säästöpankkiosakeyhtiön yhtiöjärjestystä, säästöpankkien hallintoelimien jäsenten ja toimihenkilöiden oikeutta kuulua keskusrahalaistoksena toimivan säästöpankkiosakeyhtiön hallintoon ja vastaavasti keskusrahalaistoksena toimivan säästöpankkiosakeyhtiön hallintoelimien jäsenten oikeutta kuulua keskusrahalaistoksen osakkaana olevan talletuspankin eli säästöpankin hallintoon, sekä säästöpankin ja säästöpankkiosakeyhtiön oikeutta ottaa talletuksia ja luottoa.

Säästöpankkien vakuusrahastoon voi säästöpankkien ja säästöpankkiosakeyhtiön lisäksi kuulua säästöpankkien keskusrahalaistoksena toimiva liikepankki. Kun liikepankki lakkaa olemasta säästöpankkien keskusrahalaistos, sen tulisi nykyisten säännösten mukaan siirtyä välittömästi liikepankkien ja Posti-pankki Oy:n vakuusrahastoon. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki väliaikaisesta poikkeuksesta luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin, joka sallisi entisen keskusrahalaistoksen Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankin jatkavan säästöpankkien vakuusrahaston jäsenenä keskusrahalaistostehtävän päättymisen jälkeen kuitenkin niin kauan kuin pankki on liikepankki.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan hetken jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu, kuitenkin viimeistään 1 päivänä tammikuuta 1996.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

1.1. Nykyinen tilanne

1.1.1. Säästöpankit ja niiden keskusrahallaitoksena toimiva liikepankki

Suomessa toimivaan säästöpankkiryhmään kuuluu kaikkiaan 40 säästöpankkia, joista Aktia Säästöpankki Oy on ainoa, joka toimii säästöpankkiosakeyhtiönä. Säästöpankkien keskusrahallaitoksena toimii Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankki (jäljempänä SKOP), joka on liikepankki.

Kaikkien säästöpankkien taseiden yhteenlaskettu määrä oli vuoden 1995 puolivälissä 20,8 miljardia markkaa. Kasvua oli edelliseen vuoteen verrattuna noin 7 prosenttia. Markkatalletusten määrä oli 17,1 miljardia markkaa ja markkaluottojen määrä 11,9 miljardia markkaa. Kasvua oli edelliseen vuoteen verrattuna markkatalletusten osalta 9 prosenttia ja markkaluottojen osalta 4 prosenttia. Markkinaosuus talletuksista on noin 6 prosenttia. Lain mukainen vakavaraisuus oli keskimäärin 12,6 prosenttia. Säästöpankeilla on 254 konttoria 135 kunnassa ja henkilöstön määrä on noin 1 600 henkilöä.

Osa SKOP:n liiketoiminnasta, lähinnä osa luotoista ja vastuista myytiin 13 päivänä kesäkuuta 1995 pidetyn ylimääräisen yhtiökokouksen päätöksellä ruotsalaiselle Svenska Handelsbanken Ab:lle. SKOP:n ylimääräinen yhtiökokous päätti samalla, että tarkoituksena on muuttaa SKOP valtion vakuusrahastosta annetun lain (896/95) 1 §:n 5 momentin mukaiseksi omaisuudenhoitoyhtiöksi. Nämä toimenpiteet aiheuttavat sen, että viimeistään silloin, kun liikepankkina toimiva SKOP muutetaan omaisuudenhoitoyhtiöksi, pankki ei enää voi toimia säästöpankkien keskusrahallaitoksena. Säästöpankit ovat jo 9 päivänä kesäkuuta 1995 myyneet kaikki omistamansa SKOP:n K-sarjan osakkeet Omaisuudenhoitoyhtiö Arsenal Oy:lle.

Lähinnä paikallispankkeina toimivat säästöpankit tarvitsevat liiketoiminnassaan yhteistyötä keskusrahallaitoksensa kanssa. Keskusrahallaitoksen tärkeimmät tehtävät ovat säästöpankkien maksuvalmiuden turvaaminen, säästöpankin lakisääteisen kassavarant-

non sijoittaminen, säästöpankin maksuliikettelin pitäminen kotimaista ja ulkomaista maksuliikennettä varten sekä arvopaperien säilytys- ja välityspalvelut sekä eräät ulkomaanpalvelut.

Edellä mainituista syistä säästöpankkien keskusrahallaitostoiminta on ryhdytty järjestämään uudelleen. Säästöpankkiliitto ry:n kokouksessa 25 päivänä syyskuuta 1995 päätettiin suositella säästöpankeille, että uudeksi säästöpankkien keskusrahallaitokseksi valittaisiin Aktia Säästöpankki Oy, joka on säästöpankkiosakeyhtiö.

Puitesopimus ja yhteistyösopimus kaikkien säästöpankkien ja Aktia Säästöpankki Oy:n välillä solmittiin 4 päivänä lokakuuta 1995. Näin ollen kaikki maan säästöpankit ovat valinneet uudeksi keskusrahallaitokseksi Aktia Säästöpankki Oy:n. Sopimukset tulevat voimaan samanaikaisesti, kun lakiehdotuksessa olevat lait tulevat voimaan. Yhteistyösopimus SKOP:n ja säästöpankkien välillä päättyisi myös samalla.

1.1.2. Säästöpankkien uutena keskusrahallaitoksena toimiva säästöpankkiosakeyhtiö

Säästöpankkien uusi keskusrahallaitos Aktia Säästöpankki Oy, joka on säästöpankkiosakeyhtiö, perustettiin säästöpankkina vuonna 1825 toiminimellä Helsingfors Stads Sparbanks Inrättning. Vuonna 1891 säästöpankin toiminimi muutettiin nimeksi Helsingfors Sparbank. Vuonna 1991 säästöpankkiin sulautuivat Bromarfin, Hangon, Inkoon, Karjaa-Pohjan, Sipoon, Siuntion ja Tenholan säästöpankit, jolloin toiminimi muutettiin nimeksi Säästöpankki Aktia. Vuotta myöhemmin säästöpankkiin sulautuivat vielä Porvoon ja Vaasan säästöpankit.

Vuonna 1993 säästöpankki muutettiin säästöpankkiosakeyhtiöksi säästöpankin muuttamisesta osakeyhtiömuotoiseksi pankiksi annetun lain (972/92) eli niin sanotun konversiolain nojalla. Samalla pankin toiminimi muutettiin Aktia Säästöpankki Oy:ksi vuonna 1994.

Aktia Säästöpankki Oy:n taseen määrä oli vuoden 1995 puolivälissä 8,8 miljardia markkaa. Kasvua oli edelliseen vuoteen verrattuna 0,9 prosenttia. Markkatalletusten

määrä oli 6,5 miljardia markkaa ja markka-luottojen määrä 4,9 miljardia markkaa. Kasvua oli edelliseen vuoteen verrattuna markka-talletusten osalta 4,4 prosenttia ja markka-luottojen osalta 1,6 prosenttia. Lain mukainen vakavaraisuus oli 10,3 prosenttia. Aktia Säästöpankki Oy:llä on 75 konttoria 30 kunnassa ja henkilöstön määrä on noin 600 henkilöä. Konttoreiden ja henkilöstön määrää on tarkoitus lähiaikoina supistaa. Aktia Säästöpankki Oy kuuluu kuten kaikki säästöpankit Säästöpankkien Vakuusrahastoon.

Aktia Säästöpankki Oy:n alueorganisaatioon kuuluu 23 aluetta Uudellamaalla, Varsinais-Suomessa ja Pohjanmaalla. Kullakin alueella on oma luottamusmiehistä koottu paikallishallituksensa. Pankin johtoryhmän jäsenet vastaavat kukin nimetyistä alueistaan. Pankki harjoittaa perinteistä talletuspankkitoimintaa ja sen kohderyhmänä ovat lähinnä yksityistaloudet, yrittäjät ja pienyritykset sekä julkisyhteisöt. Pankilla on oikeus Suomen Pankin keskuspankkirahoitukseen ja valuuttapankkioikeudet. Pankki toimii arvopaperinvälittäjänä Helsingin Arvopaperipörsissä ja tarjoaa sijoitusrahastopalveluja.

Aktia Säästöpankki Oy:n omistus koostuu suurimmaksi osaksi 20 Säästöpankkisäätiöstä, joilla on noin 87 prosentin osuus pankista. Ruotsissa toimiva pohjoismaiden suurimpiin pankkeihin kuuluva Sparbanken Sverige Ab-niminen pankki, jonka kanssa Aktia Säästöpankki Oy on solminut liiketoiminnallisen yhteistyösopimuksen, omistaa Aktia Säästöpankki Oy:stä 7,5 prosenttia. Sparbanken Sverige Ab on lisäksi merkinnyt optiolainan, joka oikeuttaa omistusuuden kasvattamiseen Aktia Säästöpankki Oy:ssä 18,7 prosenttiin viiden vuoden aikana. Aktia Säästöpankki Oy:llä ei ole vastaavia suunnitelmia Sparbanken Sverigen Ab:n osakkeiden omistamisesta.

Aktia Säästöpankki Oy:n ja säästöpankkien välillä 4 päivänä lokakuuta 1995 solmitun puitesopimuksen mukaan yhteistoiminnan tarkoituksena on muun muassa vahvistaa säästöpankkien toimintaedellytykset Suomessa. Yhteistoiminnan keskusrahallaitoksen ja säästöpankkien välillä tulisi perustua tasavertaisuudelle, vapaaehtoisuudelle ja osapuolten itenäisyyden kunnioittamiselle. Keskusrahallaitos tarjoaa muille säästöpankeille mahdollisuuden hankkia omistusuuden ja sitä kautta omistajavaltaa keskusrahallaitoksen hallinnossa. Aktia Säästöpankki Oy:n ja säästöpankkien välillä 4 päivänä lokakuuta

1995 solmitun yhteistyösopimuksen mukaan pankit ovat sopineet muun muassa säästöpankin maksuvalmiuden turvaamisesta, säästöpankin lakisääteisen kassavarannon sijoittamisesta, säästöpankin maksuliiketilin pitämisestä kotimaista ja ulkomaista maksuliikennettä varten ja muusta likviditeetti-yhteistyöstä. Lisäksi osapuolet ovat sopineet siitä, että säästöpankkien käytävissä on Aktia Säästöpankki Oy:n arvopaperien säilytys- ja välityspalvelut sekä ulkomaanpalvelut, joihin kuuluvat maksujenvälitys, valuuttarahoitus, valuuttatilit, valuutan vaihto, perittävät, rembursit ja takaukset sekä ulkomaan asioita koskeva tietotaito.

1.2. Ehdotetut muutokset

Hallituksen esitykseen sisältyvät luottolaitostoiminnasta annettua lakia (1607/93) ja siihen liittyvää liikepankkilakia (1269/90), säästöpankkilakia (1270/90) ja säästöpankin muuttamisesta osakeyhtiömuotoiseksi pankiksi annettua lakia (972/92) eli niin sanottua konversiolakia koskevat muutokset. - Säännökset ehdotetaan muutettaviksi siten, että liikepankin lisäksi myös säästöpankkiosakeyhtiö voisi toimia säästöpankkien keskusrahallaitoksena. Muutokset ovat pääasiassa teknillisiä. Muutokset ovat tarpeellisia sen vuoksi, että säästöpankkiosakeyhtiönä uusi keskusrahallaitos voisi toimia paremmin säästöpankkiryhmän jäsenenä säästöpankkien rinnalla. Säästöpankkiosakeyhtiönä pankin toimintaperiaatteet olisivat lähes samat kuin säästöpankkien. Sen asiakastoinnalle ja yrityskuvalle on myös olennaista, että keskuspankki voi käyttää toiminnassaan säästöpankki-sanaa. Lisäksi vuonna 1992 säädetty konversiolaki antoi lailliset puitteet säästöpankeille muuttua osakeyhtiömuotoisiksi pankeiksi, joko säästöpankkiosakeyhtiöiksi tai liikepankeiksi, jotta ne voisivat paremmin huolehtia vakavaraisuudestaan kartuttamalla omaa pääomaa osakemarkkinoita hyväksikäyttäen. Edellä tarkoitettun lain 4 §:n nojalla nykyiselle Aktia Säästöpankki Oy:lle annettiin 24 päivänä maaliskuuta 1993 valtiovarainministeriön lupa pankin muuttamiseksi säästöpankkiosakeyhtiöksi.

Hallituksen esitykseen sisältyy lisäksi lakiehdotus väliaikaisesta poikkeuksesta luottolaitostoiminnasta annettun lain 55 §:n 1 ja 2 momenttiin. Poikkeuslain mukaan Säästöpankkien-Keskus-Osake-Pankki, SKOP voisi

edelleen kuulua säästöpankkien vakuusrahastoon sen jälkeen kun pankin tehtävä keskusrahallaitoksena on päättynyt, kuitenkin enintään niin kauan kun se toimii liikepankkina.

Luottolaitostoiminnasta annetun lain 55 §:n 1 ja 2 momentin mukaan SKOP:n tulisi välittömästi siirtyä liikepankkien ja Postipankki Oy:n vakuusrahaston kun sen tehtävä säästöpankkien keskusrahallaitoksena päättyy. Kyseisen lain 1 momentin mukaan liikepankin on aina kuuluttava liikepankkien ja Postipankki Oy:n vakuusrahastoon ja pykälän 2 momentin mukaan vain säästöpankkien keskusrahallaitoksena liikepankki voi kuulua säästöpankkien vakuusrahastoon.

Poikkeuslaki on tarpeen, jotta muutos ei aiheuttaisi epätarkoituksenmukaisia muutoksia ja taloudellisia rasitteita tilanteessa, jossa SKOP tullaan muuttamaan 13 päivänä kesäkuuta 1995 pidetyn ylimääräisen yhtiökokouksen periaatepäätöksen mukaisesti myöhemmin pidettävän yhtiökokouksen päätöksellä niin pian kuin se käytännössä on mahdollista, ehkä vuoden 1996 kuluessa, valtion vakuusrahastosta annetun lain 1 §:n 5 momentin mukaiseksi omaisuudenhoitoyhtiöksi.

Vakuusrahastosta toiseen siirtyminen aiheuttaisi ennenkaikkea epätarkoituksenmukaisia kustannuksia. Niin sanotun kynnyserän

ja kannatusmaksun maksaminen liikepankkien ja Postipankki Oy:n vakuusrahastolle ei olisi tässä tilanteessa tarkoituksenmukaista. Sen sijaan SKOP:n kannatusmaksu säästöpankkien vakuusrahastolle on vältettävissä koska SKOP on sitoutunut olemaan hake-matta säästöpankkien vakuusrahastolta lisätukea pääomatarpeensa hoitamiseen. Valtion vakuusrahasto hoitaa SKOP:n mahdolliset pääomatarpeet jatkossa. Mikäli SKOP siirtyisi liikepankkien ja Postipankki Oy:n vakuusrahastoon, SKOP joutuisi vakuusrahaston sääntöjen mukaan lisäksi luovuttamaan kaiken olennaisen tiedon toiminnastaan kilpaileville pankeille. Tämä ei olisi mielekäästä tässä tilanteessa, jossa pankki vähentää ja sopeuttaa pankkitoimintansa viranomaisvalvonnassa.

2. Taloudelliset ja organisatoriset vaikutukset

Esitys ei aiheuttaisi valtiontaloudellisia -kustannuksia eikä muitakaan valtion hallintoa koskevia vaikutuksia.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä virkatyönä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Laki luottolaitostoiminnasta

67 §. *Kassavaranto*. Pykälän 1 momentin mukaan maksuvalmiutensa tukena talletuspankilla on oltava kassavaranto, joka on vähintään 10 prosenttia talletuspankin kaikista veloista. Muun muassa näihin velkoihin ei lueta pankin velkoja keskusrahallaitoksena toimivalle liikepankilleen. Jotta velat keskusrahallaitoksena toimivalle säästöpankkiosakeyhtiölleen voitaisiin jättää huomiotta, pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että pykälään lisätään keskusrahallaitoksena toimiva säästöpankkiosakeyhtiö.

Pykälän 2 momentissa säädetään tarkemmin mitä talletuspankin kassavarantoon voi-

daan lukea. Pykälän 2 momentin 3 kohdassa säädetään muun muassa siitä, että säästö- ja osuuspankkien kuukauden kuluessa erääntyvät saamiset keskusrahallaitoksena toimivalta liikepankilta voidaan lukea kassavarantoon. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että edellä tarkoitettujen saamisten lisäksi keskusrahallaitoksena toimivalta säästöpankkiosakeyhtiöltä voidaan lukea kassavarantoon.

1.2. Liikepankkilaki

5 §. Pykälän 2 momentin mukaan säästöpankkien keskusrahallaitoksena toimivan liikepankin yhtiöjärjestyksessä voidaan määrätä, että pankin osakkeita tai, jos pankilla on erilajisia osakkeita, määrätyn lajisia osakkei-

ta saa omistaa vain säästöpankki, säästöpankin tytäryhtiö, säästöpankkien keskusjärjestö ja muu niihin verrattava yhteisö. Edellä oleva määräys koskee vastaavasti osuuspankkien keskusrahallaitoksena toimivaa liikepankkia. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että kyseinen säännös koskisi myös säästöpankkien keskusrahallaitoksena toimivan säästöpankkiosakeyhtiön yhtiöjärjestystä.

13 §. Pykälän 2 momentin mukaan keskusrahallaitoksena toimivan liikepankin hallintoneuvoston tai johtokunnan jäsen saa olla keskusrahallaitoksen ja sen osakkaana olevien talletuspankkien yhdessä omistaman talletuspankin, ja keskusrahallaitoksen osakkaana olevan talletuspankin hallintoelinten jäsen tai toimitusjohtaja, jollei säästöpankkeja koskevan säästöpankkilain ja osuuspankkeja koskevan osuuspankkilain säännöksistä jälkimmäisessä tapauksessa muuta johdu. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että kyseinen säännös koskisi myös keskusrahallaitoksena toimivan säästöpankkiosakeyhtiön hallintoneuvoston tai johtokunnan jäsentä.

1.3. Säästöpankkilaki

57 §. Pykälän 2 momentin mukaan säästöpankin isäntä, hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen, valtuutettu, toimitusjohtaja tai valvoja saa pykälän 1 momentin estämättä olla säästöpankkien keskusrahallaitoksena toimivan liikepankin hallintoneuvoston tai johtokunnan jäsen.

Pykälän 1 momentissa säädetään yleiskielosta olla toisen talletuspankin hallintoelimen jäsenenä tai toimihenkilönä. Pykälän 2 momentissa olevaa poikkeussäännöstä ehdotetaan muutettavaksi siten, että säästöpankin mainitut henkilöt voisivat olla myös säästöpankkien keskusrahallaitoksena toimivan säästöpankkiosakeyhtiön hallintoneuvoston tai johtokunnan jäsenenä.

1.4. Laki säästöpankin muuttamisesta osakeyhtiömuotoiseksi pankiksi

2 §. Pykälän 2 momentin mukaan säästöpankkiosakeyhtiöön sovelletaan soveltuvin osin, mitä säästöpankkilain 137 §:ssä säädetään säästöpankin oikeudesta ottaa talletuksia ja luottoa. Säästöpankkilain 137 §:n mukaan säästöpankki ei saa ottaa talletuksia eikä luottoa toiselta säästöpankilta. Näin ollen kyseis-

tä kieltoa sovelletaan myös säästöpankkiosakeyhtiöön.

Säästöpankkien keskusrahallaitoksena toimivan pankin tehtäviin kuuluu olennaisena osana säästöpankkien kassavarantotalletusten ja muiden talletusten vastaanottaminen ja säästöpankkien maksuvalmiuden turvaaminen erilaisin luottojärjestelyin. Tästä syystä pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että momenttiin ehdotetaan lisättäväksi uusi lause, jonka mukaan säästöpankkilain 137 §:ää ei sovelleta säästöpankkien keskusrahallaitoksena toimivaan säästöpankkiosakeyhtiöön.

1.5. Laki väliaikaisesta poikkeuksesta luottolaitostoiminnasta annetun lain 55 §:n 1 ja 2 momenttiin

1 §. Luottolaitostoiminnasta annetun lain 55 §:n 1 momentin mukaan liikepankin on kuuluttava liikepankkien ja Postipankki Oy:n vakuusrahastoon. Mainitun lain 2 momentin mukaan voi kuitenkin säästöpankkien keskusrahallaitoksena toimiva liikepankki kuulua säästöpankkien vakuusrahastoon ja vastaavasti osuuspankkien keskusrahallaitoksena toimiva liikepankki osuuspankkien vakuusrahastoon. Tämän mukaisesti joutuisi säästöpankkien keskusrahallaitoksena toiminut Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankki, SKOP, joka luottolaitostoiminnasta annetun lain 55 §:n 2 momentin nojalla on voinut kuulua säästöpankkien vakuusrahastoon, välittömästi siirtymään liikepankkien ja Postipankki Oy:n vakuusrahastoon sen jälkeen kun sen toiminta säästöpankkien keskusrahallaitoksena päättyy.

Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankin toiminta säästöpankkien keskusrahallaitoksena päättyy silloin kun keskusrahallaitostoimintasopimukset sen ja säästöpankkien välillä irtisanomisen perusteella lakkaa olemasta voimassa. Tarkoituksena on, että kyseisten sopimusten voimassaoloaika päättyy ja Aktia Säästöpankki Oy:n ja säästöpankkien väliset edellä tarkoitetut sopimukset keskusrahallaitosyhteistoiminnasta tulevat voimaan samanaikaisesti kun lakiehdotuksen mukaiset lait tulevat voimaan.

Siirtyminen toiseen vakuusrahastoon ei olisi yleisperusteluissa kohdassa 1.2. esitettyjen perustelujen mukaan tarkoituksenmukaista tilanteessa, jossa Säästöpankkien Keskus-Osake-pankki 13 päivänä kesäkuuta 1995 pidetyn ylimääräisen yhtiökokouksen

periaatepäätöksen mukaan tullaan myöhemmin pidettävän yhtiökokouksen perusteella muuttamaan niin pian kuin se käytännössä on mahdollista omaisuudenhoitoyhtiöksi, ehkä vuoden 1996 aikana.

Epätarkoituksenmukaisten kustannusten ja muiden haittojen välttämiseksi, Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankin tulisi tässä tilanteessa jäädä säästöpankkien vakuusrahastoon kuitenkin enintään niin kauan kun se toimii liikepankkina. Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankin toiminta liikepankkina lakkaa kun sen toimilupa peruutetaan. Toimilupa peruutetaan siinä yhteydessä kun Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankin yhtiökokous myöhemmin päättää pankin muuttamisesta omaisuudenhoitoyhtiöksi.

2 §. Pykälä sisältää voimaantulosäännöksen. Tarkoituksena on, että laki tulisi

voimaan samanaikaisesti muiden edellä olevien lakiehdotusten kanssa.

2. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun ne on hyväksytty ja vahvistettu, kuitenkin viimeistään 1 päivänä tammikuuta 1996.

3. Säättämisjärjestys

Lakiehdotuksiin sisältyy vain sellaisia muutoksia, joiden perusteella lait voidaan säätää normaalissa lainsäätämisyksessä.

Edellä olevan perusteella annetaan Eduskunnalle hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

luottolaitostoinnasta annetun lain 67 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan luottolaitostoinnasta 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun lain (1607/93) 67 §:n 1 momentti ja 2 momentin 3 kohta seuraavasti:

67 §

Kassavaranto

Maksuvalmiutensa tukena talletuspankilla on oltava kassavaranto, joka on vähintään 10 prosenttia talletuspankin kaikista veloista, lukuunottamatta sellaisia velkoja, jotka pankki on saanut Suomen valtion määrättyyn tarkoitukseen antamista varoista, sekä pankin velkoja Suomen Pankille, keskusrahallaitoksena toimivalle liikepankilleen tai keskusrahallaitoksena toimivalle säästöpankkiosakeyhtiölleen.

Talletuspankin kassavarantoon luetaan:

3) kuukauden kuluessa erääntyvät saamiset kotimaisilta ja niihin rinnastuvilta ulkomaisilta luottolaitoksilta nettomääräisinä; säästö- ja osuuspankkien kuukauden kuluessa erääntyvät saamiset keskusrahallaitoksena toimivalta liikepankilta tai keskusrahallaitoksena toimivalta säästöpankkiosakeyhtiöltä voidaan kuitenkin lukea kassavarantoon 1 momentin mukaista suhdelukua laskettaessa bruttomääräisinä; sekä

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

2.

Laki**liikepankkilain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä joulukuuta 1990 annetun liikepankkilain (1269/90) 5 §:n 2 momentti ja 13 §:n 2 momentti seuraavasti:

5 §

Säästöpankkien keskusrahallaitoksena toimivan liikepankin tai säästöpankkien keskusrahallaitoksena toimivan säästöpankkiosakeyhtiön yhtiöjärjestyksessä voidaan määrätä, että pankin osakkeita tai, jos pankilla on erilaisia osakkeita, määrätyn lajisia osakkeita saa omistaa vain säästöpankki, säästöpankin tytäryhtiö, säästöpankkien keskusjärjestö ja muu niihin verrattava yhteisö. Osuuspankkien keskusrahallaitoksena toimivan liikepankin yhtiöjärjestyksessä voidaan määrätä, että pankin osakkeita tai, jos pankilla on erilaisia osakkeita, määrätyn lajisia osakkeita saa omistaa vain osuuspankki, osuuspankin tytäryhtiö, osuuspankkien keskusjärjestö ja muu niihin verrattava yhteisö.

13 §

Keskusrahallaitoksena toimivan liikepankin tai keskusrahallaitoksena toimivan säästöpankkiosakeyhtiön hallintoneuvoston tai johtokunnan jäsen saa 1 momentin estämättä olla keskusrahallaitoksen ja sen osakkaana olevien talletuspankkien yhdessä omistaman talletuspankin, ja keskusrahallaitoksen osakkaana olevan talletuspankin hallintoelinten jäsen tai toimitusjohtaja, jollei säästöpankkilain tai osuuspankkilain säännöksistä jälkimmäisessä tapauksessa muuta johdu.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

3.

Laki**säästöpankkilain 57 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä joulukuuta 1990 annetun säästöpankkilain (1270/90) 57 §:n 2 momentti seuraavasti:

57 §

Säästöpankin isäntä, hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen, valtuutettu, toimitusjohtaja tai valvoja saa 1 momentin estämättä ol-lasäästöpankkien keskusrahallaitoksena toimivan liikepankin tai säästöpankkien keskusra-

hallaitoksena toimivan säästöpankkiosakeyhtiön hallintoneuvoston tai johtokunnan jäsen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

4.

Laki**Säästöpankin muuttamisesta osakeyhtiömuotoiseksi pankiksi annetun lain 2 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan säästöpankin muuttamisesta osakeyhtiömuotoiseksi pankiksi 6 päivänä marraskuuta 1992 annetun lain (972/92) 2 §:n 2 momentti seuraavasti:

2 §

Säästöpankkiosakeyhtiöön sovelletaan soveltuvin osin, mitä säädetään säästöpankkilain 40 §:n 2 momentissa vapaan oman pääoman käytöstä voitonjakoon, 47 §:n 1 momentissa, 52 §:n 2 momentissa ja 56—59 §:ssä valtuutetuista, 84 §:ssä ja

87—90 §:ssä säästöpankkitarkastuksesta sekä 137 §:ssä oikeudesta ottaa talletuksia ja luottoa. Säästöpankkilain 137 §:ää ei kuitenkaan sovelleta säästöpankkien keskusrahallaitoksena toimivaan säästöpankkiosakeyhtiöön.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

5.

Laki**väliaikaisesta poikkeuksesta luottolaitostoiminnasta annetun lain 55 §:n 1 ja 2 momenttiin**

Eduskunnan päätöksen mukaan säädetään:

1 §

Poiketen siitä, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/93) 55 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään, Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankki voi edelleen sen jälkeen kun sen toiminta säästöpankkien keskusrahallaitoksena on päättynyt, kuulua säästöpankkien

vakuusrahastoon kuitenkin enintään niin kauan kun se toimii liikepankkilain (1269/90) tarkoittamana liikepankkina.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Helsingissä 3 päivänä marraskuuta 1995

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri *Jouni Backman*

1.

Laki**luottolaitostoiminnasta annetun lain 67 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luottolaitostoiminnasta 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun lain (1607/93)
 67 §:n 1 momentti ja 2 momentin 3 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

67 §

67 §

Kassavaranto

Kassavaranto

Maksuvalmiutensa tukena talletuspankilla on oltava kassavaranto, joka on vähintään 10 prosenttia talletuspankin kaikista veloista, lukuun ottamatta sellaisia velkoja, jotka pankki on saanut Suomen valtion määrättyyn tarkoitukseen antamista varoista, sekä pankin velkoja Suomen Pankille ja keskusrahallaitoksena toimivalle liikepankilleen.

Maksuvalmiutensa tukena talletuspankilla on oltava kassavaranto, joka on vähintään 10 prosenttia talletuspankin kaikista veloista, lukuun ottamatta sellaisia velkoja, jotka pankki on saanut Suomen valtion määrättyyn tarkoitukseen antamista varoista, sekä pankin velkoja Suomen Pankille ja keskusrahallaitoksena toimivalle liikepankilleen *tai keskusrahallaitoksena toimivalle säästöpankkiosakeyhtiölleen.*

Talletuspankin kassavarantoon luetaan:

Talletuspankin kassavarantoon luetaan:

3) kuukauden kuluessa erääntyvät saamiset kotimaisilta ja niihin rinnastuvilta ulkomaisilta luottolaitoksilta nettomääräisinä; säästö- ja osuuspankkien kuukauden kuluessa erääntyvät saamiset keskusrahallaitoksena toimivalta liikepankilta voidaan kuitenkin lukea kassavarantoon 1 momentin mukaista suhdelukua laskettaessa bruttomääräisinä; sekä

3) kuukauden kuluessa erääntyvät saamiset kotimaisilta ja niihin rinnastuvilta ulkomaisilta luottolaitoksilta nettomääräisinä; säästö- ja osuuspankkien kuukauden kuluessa erääntyvät saamiset keskusrahallaitoksena toimivalta liikepankilta *tai keskusrahallaitoksena toimivalta säästöpankkiosakeyhtiöltä* voidaan kuitenkin lukea kassavarantoon 1 momentin mukaista suhdelukua laskettaessa bruttomääräisinä; sekä

Tämä laki tulee voimaan _____ *päivänä*
kuuta 199 . _____

2.

Laki

liikepankkilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä joulukuuta 1990 annetun liikepankkilain (1269/90) 5 §:n 2 momentti
 ja 13 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

5 §

Säästöpankkien keskusrahallaitoksena toimivan liikepankin yhtiöjärjestyksessä voidaan määrätä, että pankin osakkeita tai, jos pankilla on erilajisia osakkeita, määrätyn lajisia osakkeita saa omistaa vain säästöpankki, säästöpankin tytäryhtiö, säästöpankkien keskusjärjestö ja muu niihin verrattava yhteisö. Osuuspankkien keskusrahallaitoksena toimivan liikepankin yhtiöjärjestyksessä voidaan määrätä, että pankin osakkeita tai, jos pankilla on erilajisia osakkeita, määrätyn lajisia osakkeita saa omistaa vain osuuspankki, osuuspankin tytäryhtiö, osuuspankkien keskusjärjestö ja muu niihin verrattava yhteisö.

Säästöpankkien keskusrahallaitoksena toimivan liikepankin tai säästöpankkien keskusrahallaitoksena toimivan säästöpankkiosakeyhtiön yhtiöjärjestyksessä voidaan määrätä, että pankin osakkeita tai, jos pankilla on erilajisia osakkeita, määrätyn lajisia osakkeita saa omistaa vain säästöpankki, säästöpankin tytäryhtiö, säästöpankkien keskusjärjestö ja muu niihin verrattava yhteisö. Osuuspankkien keskusrahallaitoksena toimivan liikepankin yhtiöjärjestyksessä voidaan määrätä, että pankin osakkeita tai, jos pankilla on erilajisia osakkeita, määrätyn lajisia osakkeita saa omistaa vain osuuspankki, osuuspankin tytäryhtiö, osuuspankkien keskusjärjestö ja muu niihin verrattava yhteisö.

13 §

13 §

Keskusrahallaitoksena toimivan liikepankin hallintoneuvoston tai johtokunnan jäsen saa 1 momentin estämättä olla keskusrahallaitoksen ja sen osakkaana olevien talletuspankkien yhdessä omistaman talletuspankin, ja keskusrahallaitoksen osakkaana olevan talletuspankin hallintoelinten jäsen tai toimitusjohtaja, jollei säästöpankkilain tai osuuspankkilain säännöksistä jälkimmäisessä tapauksessa muuta johdu.

Keskusrahallaitoksena toimivan liikepankin tai keskusrahallaitoksena toimivan säästöpankkiosakeyhtiön hallintoneuvoston tai johtokunnan jäsen saa 1 momentin estämättä olla keskusrahallaitoksen ja sen osakkaana olevien talletuspankkien yhdessä omistaman talletuspankin, ja keskusrahallaitoksen osakkaana olevan talletuspankin hallintoelinten jäsen tai toimitusjohtaja, jollei säästöpankkilain tai osuuspankkilain säännöksistä jälkimmäisessä tapauksessa muuta johdu.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
 kuuta 199 .*

3.

Laki**säästöpankkilain 57 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä joulukuuta 1990 annetun säästöpankkilain (1270/90) 57 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

57 §

Ehdotus

57 §

Säästöpankin isäntä, hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen, valtuutettu, toimitusjohtaja tai valvoja saa 1 momentin estämättä olla säästöpankkien keskusrahallaitoksena toimivan liikepankin hallintoneuvoston tai johtokunnan jäsen.

Säästöpankin isäntä, hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen, valtuutettu, toimitusjohtaja tai valvoja saa 1 momentin estämättä olla säästöpankkien keskusrahallaitoksena toimivan liikepankin tai säästöpankkien keskusrahallaitoksena toimivan säästöpankkiosakeyhtiön hallintoneuvoston tai johtokunnan jäsen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

4.

Laki**säästöpankin muuttamisesta osakeyhtiömuotoiseksi pankiksi
annetun lain 2 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan säästöpankin muuttamisesta osakeyhtiömuotoiseksi pankiksi 6 päivänä marraskuuta 1992 annetun lain (972/92) 2 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

2 §

Ehdotus

2 §

Säästöpankkiosakeyhtiöön sovelletaan soveltuvin osin, mitä säädetään säästöpankkilain 40 §:n 2 momentissa vapaan oman pääoman käytöstä voitonjakoon, 47 §:n 1 momentissa, 52 §:n 2 momentissa ja 56—59 §:ssä valtuutetuista, 84 §:ssä ja 87—90 §:ssä säästöpankkitarkastuksesta sekä 137 §:ssä oikeudesta ottaa talletuksia ja luottoa.

Säästöpankkiosakeyhtiöön sovelletaan soveltuvin osin, mitä säädetään säästöpankkilain 40 §:n 2 momentissa vapaan oman pääoman käytöstä voitonjakoon, 47 §:n 1 momentissa, 52 §:n 2 momentissa ja 56—59 §:ssä valtuutetuista, 84 §:ssä ja 87—90 §:ssä säästöpankkitarkastuksesta sekä 137 §:ssä oikeudesta ottaa talletuksia ja luottoa. *Säästöpankkilain 137 §:ää ei kuiten-*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

kaan sovelleta säästöpankkien keskusrahallaitoksena toimivaan säästöpankkiosakeyhtiöön.

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .*